

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

до 210-річниці Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна

Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології

Збірник тез доповідей
науково-практичної конференції
за участю міжнародних спеціалістів

14-15 квітня 2014 року

Харків — 2014

Танцура Л.Н., Привалова Н.Н. Пилипец Е.Ю., Сало С.В., Третьяков Д.В., Лукьянцева О.Ю., Трембовецкая Е.В. ОСОБЕННОСТИ ПСИХИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ С ХРОНИЧЕСКИМИ ГЕРПЕСВИРУСНЫМИ ИНФЕКЦИЯМИ	130
Теклюк С.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГРУПОВОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ ХВОРИМ НА ШИЗОФРЕНІЮ В УМОВАХ ЗАКРИТОГО ВІДДЛЕННЯ	133
Титиевский С.В., Бабюк И.А., Табачников А.Е., Черепков В.Н., Побережная Н.В., Рымарь И.Б., Гашкова Л.А., Шульц О.Е., Ракитянская Е.А., Арнольдова Т.В., Фирсова Г.М. ПРИМЕНЕНИЕ ПРИНЦИПОВ ТЕОРИИ НАУЧЕНИЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ ВРАЧЕЙ-ПСИХИАТРОВ В ИНТЕРНАТУРЕ И НА ЦИКЛЕ СПЕЦИАЛИЗАЦИИ	136
Титиевский С.В., Бабюк И.А., Табачников А.Е., Черепков В.Н., Побережная Н.В., Рымарь И.Б., Гашкова Л.А., Шульц О.Е., Ракитянская Е.А., Арнольдова Т.В., Фирсова Г.М. ПРИНЦИПЫ, СВЯЗАННЫЕ С ТЕОРИЕЙ НАУЧЕНИЯ, В ПРЕПОДАВАНИИ ПСИХИАТРИИ НА ЦИКЛАХ ТЕМАТИЧЕСКОГО УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ И ПРЕДАТТЕСТАЦИОННОМ	139
Український С.О. РОЛЬ ГЕНДЕРНОГО ФАКТОРУ У КЛІНІЧНОЇ КАРТИНІ ШИЗОАФЕКТИВНОГО РОЗЛАДУ	141
Хохолев К.В., Хохолева А.А., К ВОПРОСУ О ДИАГНОСТИКЕ ПСИХОПАТОЛОГИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ СОМАТОФОРМНЫХ РАССТРОЙСТВ	143
Чебанов К.О., Новиков С.П., Бородина И.А., Белозорова А.К., Василишин А.В., Дубова В.М., Бородай Л.В., Дубовик Н.В. ПРОФИЛАКТИКА НЕЙРОПСИХИЧЕСКИХ РАССТРОЙСТВ В ПЕРИОПЕРАЦИОННОМ ПЕРИОДЕ У БОЛЬНЫХ ПОЖИЛОГО ВОЗРАСТА	146
Черная Т.С. ПСИХОТЕРАПЕТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ БОЛЬНЫХ ТРЕВОЖНЫМИ РАССТРОЙСТВАМИ	148
Чуприков А.П. КРИЗИС СОВРЕМЕННОЙ ПСИХИАТРИИ	149
Чуприкова Е.Г., Чуприков А.П. МИКРОПОЛЯРИЗАЦИЯ МОЗГА В ДЕТСКОЙ ПСИХИАТРИИ	151
Шамрей В.К., Абриталин Е.Ю., Корзенев А.В. ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДОВ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ НЕЙРОХИРУРГИИ В КОМПЛЕКСНОЙ ТЕРАПИИ ФАРМАКОРЕЗИСТЕНТНЫХ ДЕПРЕССИВНЫХ РАССТРОЙСТВ	152
Шамрей В.К., Абриталин Е.Ю., Тарумов Д.А. СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ НЕЙРОВИЗУАЛИЗАЦИИ В ДИАГНОСТИКЕ ФАРМАКОРЕЗИСТЕНТНЫХ ДЕПРЕССИЙ	155

НАРКОЛОГІЯ

Белая Н.Э., Дорохина Л.В., Богатикова С.В., Козлитин Е.Ю.,
Рожко Е.В., Ржемовская Н.В., Бирюкова Е.В. КЛИНИЧЕСКИЙ
СЛУЧАЙ УСПЕШНОГО ЛЕЧЕНИЯ ОСТРОГО ФУЛЬМИ-
НАНТНОГО АЛКОГОЛЬНОГО ГЕПАТИТА

164

Борисенко В.В. ОСОБЕННОСТИ СУБЪЕКТИВНОЙ ОЦЕНКИ
БИОРİТМОЛОГІЧЕСКОГО СТАТУСА У БОЛЬНЫХ
С ЭПІЗОДИЧЕСКИМ ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕМ АЛКОГОЛЕМ

167

Водка М.Е. КЛИНИКО-СОЦІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЖЕНЩИН, ЗАВИСИМЫХ ОТ АЛКОГОЛЯ, ПЕРЕЖИВШИХ
ТРАВМУ ИЗНАСИЛОВАННЯ

170

Гайдабрус А.В. РАССТРОЙСТВА ВСЛЕДСТВИЕ УПОТРЕБЛЕНИЯ АЛКОГОЛЯ У БЫВШИХ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ
«В ЗЕРКАЛЕ» ТЕСТА AUDIT

173

Гегешко В.В. СОВРЕМЕННЫЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЯ ОБ
ЭТИОЛОГИИ И ПАТОГЕНЕЗЕ АЛКОГОЛЬНЫХ ПСИХОЗОВ (КРАТКИЙ ОБЗОР)

176

Животовська Л.В., Борисенко В.В., Сонник Г.Т. СЕЗОННІ
ПРОЯВИ ЗАПІЙНИХ ФОРМ АЛКОГОЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ З УРАХУВАННЯМ ГЕЛЮГЕОФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ

179

Линская Е.И., Линский И.В. УПОМИНАНИЯ
ПСИХОАКТИВНЫХ ВЕЩЕСТВ В РАЗНОЯЗЫЧНЫХ СЕКТОРАХ ИНТЕРНЕТА, КАК ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА

182

Подолян В.Н. ОСОБЕННОСТИ ПСИХИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ У ЛИЦ СОСТОЯЩИХ В БРАКЕ С ВИЧ-ИНФИЦИРОВАННЫМ ИНЬЕКЦИОННЫМ ПОТРЕБИТЕЛЕМ НАРКОТИКОВ

183

Самойлова О.С., Голощапов В.В. ДИНАМІКА КОГНІТИВНОГО СТАТУСУ ХВОРИХ НАРКОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ ПРОТЯГОМ ТРИРІЧНОГО ЛОНГІТУДІНАЛЬНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ

186

Слюсарь В.В. ЖИЗНЕСТОЙКОСТЬ МОЛОДЫХ ЖЕНЩИН,
ЗАВИСИМЫХ ОТ АЛКОГОЛЯ

188

Сосин И.К., Чуев Ю.Ф., Коробов А.М., Коробов В.А.
ОБ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ФОТОННЫХ
МАТРИЦ КОРОБОВА А. – КОРОБОВА В. «БАРВА-ФЛЕКС»
В НАРКОЛОГІЇ

191

to reveal neuroimaging features in the form of various reaction patterns to emotionally-provocative stimulus (functional magnetic resonance imaging) and metabolism changes 18F-deoxyglucose (positron emission tomography). Structural neuroimaging methods (voxel-based morphometry, diffusion-tensor imaging) in more extent reflect morphofunctional features in the form of grey substance density and anisotropy fraction change.

УДК 616.895-085-055.2-057.56

ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ПСИХОТИЧНИХ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ У ЖІНОК – ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ

Юрченюк О.С.

Буковинський державний медичний університет,
Україна, м. Чернівці

Актуальність. У зв'язку з нестабільним економічним та політичним становищем в нашій країні продовжується трудова міграція, яка має здебільшого нелегальний характер та супроводжується вираженою емоційною напругою. Її специфікою на пострадянському просторі є те, що до неї долутилися не тільки робітниці, але й представниці збіднілого середнього класу, включаючи його вищі шари – державних службовців, представників наукової інтелігенції, адміністративних структур тощо [1, 2].

Нелегальне положення, в якому опиняються наші співвітчизники за кордоном, супроводжується принизливими умовами праці, мовним бар'єром, роботою не за фахом, невпевненістю у завтрашньому дні, соціальною ізоляцією, тривалою відірваністю від родини з почуттям провини щодо тих, хто залишився вдома, що призводить до дезадаптації, формування неподоланої фрустрації, та сприяє розвитку психічних розладів. Психологічний стан «заробітчан» характеризується формуванням екзистенційної кризи, в розвитку якої були простежені фази конфронтації з новою ситуацією, відчуття поразки через нездатність знайти вихід із ситуації або вирішити конфлікт, відступ з резигнацією, відчуття безсила з використанням неефективних (або деструктивних) стратегій [1, 3]. В ситуації соціальної ізоляції, відсутності очікуваної підтримки та допомоги, недовіри до зовнішніх структур через нелегальний статус, вирішення інtrapсихічного конфлікту, мобілізація та подолання кризи стають неможливими, що створює підґрунтя для подальшої декомпенсації, зокрема й до психотичного рівня.

Мета. Дослідити структуру психотичних психічних розладів жінок-трудових мігрантів та розробка адекватних схем лікування даних розладів.

Матеріали і методи. Всім хворим було проведено клініко-психопатологіче, експериментально-психологічне, інструментальне дослідження.

Результати дослідження та їх обговорення. Дане дослідження проводилося на базі КМУ «Чернівецька обласна психіатрична лікарня». З метою вивчення психотичних психічних

роздадів було обстежено 30 жінок, які знаходились на стаціонарному лікуванні, віком від 22 до 54 років (середній вік $43,12 \pm 2,45$ роки). Хворі на непсихотичні психічні розлади у дослідження не включалися.

При вивчені факторів предиспозиції виявили, що формування і розвиток психопатології у «заробітчан» мало залежав від освіти, віку, часу перебування за кордоном, а здебільшого від преморбідних властивостей особистості, виконуваної роботи, умов праці, наявності / відсутності мовного бар'єру.

Серед обстежених жінок 23 (76,7%) виконували роботу по догляду за хворими похилого та старечого віку, яка супроводжувалась в багатьох випадках тривалим фізичним та психічним нарантушенням – у зв’язку з віковими розладами сну у підопічних «заробітчани» не спали вночі, а вдень виконували хатню роботу без відпочинку; у багатьох осіб, за якими доглядали, був «нестерпний» характер, обумовлений віковими характерологічними змінами особистості; внаслідок процесів старіння підопічні часто потребували фізичної допомоги при вставанні з ліжка, крісла тощо.

До повернення на батьківщину були госпіталізовані 9 (30%) хворих жінок (ще за кордоном). Термін госпіталізації складав від 3 до 10 діб. І тільки 2 з них отримали довідку з лікарні італійською мовою, де скорочено наводилась інформація про отримане лікування.

За МКХ-10 у обстежених діагностовано наступні розлади (табл. 1):

Таблиця 1
Розподіл хворих за видами психічних та поведінкових розладів за МКХ-10

Психічні та поведінкові розлади	Кількість хворих	
	абс.ч.	%
Психічні розлади внаслідок ушкодження і дисфункциї головного мозку (F06.8)	4	13,3
Маячний розлад (F22.0)	4	13,3
Гострий поліморфний психотичний розлад без симптомів шизофренії (F23.0)	4	13,3
Інші гострі, переважно маячні психотичні розлади (F23.3)	4	13,3
Інші гострі та транзиторні психотичні розлади (F23.8)	5	16,7
Помірний депресивний епізод без соматичних симптомів (F32.1)	4	13,3
Важкий депресивний епізод із психотичними симптомами (F32.3)	3	10
Інші дисоціативні (конверсійні) розлади (F44.8)	2	6,7

У 8 (26,7%) пацієнток виявили розлади сприйняття у вигляді істинних слухових та зорових галюцинацій. Розлади мислення у вигляді параноїдного маячення ставлення і переслідування (з боку «хазяїна»), чаклунства («пороблено» сусідами, роботодавцями), гріховності, самозвинувачення діагностовано у 28 (93,3%) обстежених. Воно супроводжувалось руховим збудженням (у 4 жінок) чи моторною та ідеаторною загальмованістю (у 9). 6 (20%) осіб висловлювали суїциdalні думки (в анамнезі у них були виявлені суїциdalні спроби за кордоном).

У більшості обстежених (27 жінок – 90%) описані вище розлади формувалися на фоні депресивного настрою і супроводжувалися тривогою (17 – 56,7%), розгубленням (4 – 13,3%). Виявлені психопатологічні розлади у 18 (60%) пацієнток перебігали на тлі вираженої астенії.

Враховуючи клінічну картину в лікуванні хворих використовували комплексний диференційований підхід із застосуванням нейролептиків, антидепресантів разом з масивною загальнозміцнюючою та вітамінотерапією. Психофармакотерапію починали з мінімальних доз з поступовим збільшенням та індивідуальним підбором. Застосовували клопіксол в дозі 6 – 10 мг на добу, або галоперідол – 1 – 5 мг на добу. Враховуючи депресивний фон настрою у більшості жінок (90%) до лікування додавали антидепресанти переважно седативної дії (амітріптилін, лерівон). Для зменшення тривоги вводили транквілізатори (сибазон 0,5% - 2 мл внутрішньом'язово 1 - 2 рази на добу). Підтримуючу терапію нейролептиками та антидепресантами продовжували і після виписки хворих.

Фармакотерапію поєднували з психотерапією, яку починали в умовах стаціонару та продовжували після виписки на базі медико-психологічного центру Буковинського державного медичного університету. Застосування психотерапії сприяло розв'язанню внутрішнього конфлікту, нормалізації порушених стосунків особи, зміні установок, світогляду, мобілізації адаптаційних можливостей пацієнтів та в по-далішому успішній реадаптації.

Висновки. Таким чином у жінок–трудових мігрантів в клініці психотичних психічних розладів переважають розлади мислення у вигляді параноїдного маячення та настрою, які перебігають на тлі астенії.

В лікуванні даної групи пацієнтів необхідно застосовувати комплексний диференційований підхід, який поєднує психофармакотерапію з психотерапією, спрямованою на розв'язання внутрішнього конфлікту, відновлення адаптивних механізмів та успішну реадаптацію.

Література.

1. Долішня Н.І. «Італійський синдром» як прояв екзистенційної кризи / Н.І. Долішня, О.І. Мироненко, С.В. Рослюк, Л.О. Самсонова // Форум психіатрії та психотерапії. – 2003. – Т. 4. – С. 34-36.
2. Kothe-Meyer I. «I am estranged, just as I am.» Migration experience, ego identity and neurosis // Prax. Kinderpsychol. Kinderpsychiatr. – 1994. – 43 (7). – P. 253-259.

3. Сухорукова А.Ф. Трудовая нелегальная миграция и психическое здоровье / А.Ф. Сухорукова, С.В. Погирляк, В.В. Калуцкий // Зб.: Актуальні питання неврології, психіатрії та наркології. БДМА – Чернівці: Вітім, 2002.– С. 169-172.

TREATMENT OF PSYCHOTIC MENTAL DISORDERS FOR WOMEN – LABOUR MIGRANTS

O.S.Yurtsenyuk

Bukovynian State Medical University, Ukraine, Chernivtsi

Summary

In the article the studies of psychotic mental disorders for women-labour migrants are resulted, in treatment of which it is necessary to apply the complex differentiated approach which combines psychopharmacotherapy and psychotherapy.